

1. Označi slovo ispred točnoga odgovora.

Koji je od sljedećih hrvatskih spomenika pismenosti tiskano djelo?

- a) Vinodolski zakon
- b) Poljički statut
- c) Lekcionar Bernardina Splitsanina
- d) Hrvojev misal

2. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Kojim su dvama hrvatskim pismima pisani spomenici pismenosti nastali na hrvatskome jeziku u 13. stoljeću?

_____ i _____

3. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Tko su autori navedenih djela?

- a) Rječnik pet najplemenitijih europskih jezika
- b) Gazofilacij ili riznica latinsko-hrvatskih riječi

4. Označi slovo ispred točnoga odgovora.

Koje je djelo Ljudevita Gaja objavljeno 1830. godine?

- a) knjiga *Kratka osnova horvatsko-slavenskoga pravopisanja*
- b) članak *Pravopisz*
- c) prvi broj *Novina Horvatzkih*
- d) pjesma *Horvatov sloga i zjedinjenje*

5. Prepiši pisanim slovima, poštujući pravila o pisanju velikoga i maloga slova, dijelove rečenica ispod crte otisnute velikim tiskanim slovima.

Legendarni američki glazbenik Bob Dylan ovogodišnji je dobitnik _____.

NOBELOVE NAGRADE ZA KNJIŽEVNOST

Nagrađen je jer je u „okvirima bogate tradicije američke glazbe stvorio nov pjesnički izričaj”, objavila je Sara Danus, glavna tajnica _____ koju je još 1786. godine utemeljio

ŠVEDSKE AKADEMIJE

švedski kralj _____. Dylan je prvi _____

GUSTAV TREĆI

AMERIKANAC

_____ nakon 1993. godine.

NOBELOVAC

6. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Napiši na crtu pravopisno točno onu riječ koja je u rečenici pogrešno napisana.

- a) Nebo se zacrnilo prijeteći, potpuno su ga prekrivali tamni oblaci. _____
- b) Naišao je na sljedećeg nesretnika sljedeći trag u pijesku. _____
- c) U pidžami je rješavao jednadžbe i slušao đez. _____
- d) Potrći prema zaklonu cvokoćući zubima i plješćući rukama. _____

7. Prepiši rečenice tako da napišeš zareze u zadanim rečenicama kako bi rečenica bila pravopisno točna.

(prema: E. Kumičić, *Začudeni svatovi*)

- a) Ranjeni Mato trgovac iz Jelenšćice vozio bi svojom lađom vino ulje i druge proizvode.
- b) Kad je onaj čovjek došao do kraja puta skoči provuče se do zida i zastane.
- c) Tko bi dragi sinko vjerovao u to?
- d) Bijaše gust mrak no taj čovjek ipak nije išao sredinom ceste nego je oprezno hodao njezinim rubom.

8. Napiši pravopisne znakove koji nedostaju tako da rečenica bude pravopisno točna.

Za gospodu je talijanski jezik mahne rukom Antun a hrvatski je za nas siromahe

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

9. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Preoblikuj upravni govor u neupravni.

„Branio sam se”, reče Antonio župniku.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

10. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Odredi vrstu masno otisnutim zamjenicama.

Tko ju ne zna? Ne pada jabuka daleko od **svoga** stabla. Nikada se nije pročulo da ju njezine susjede proklinju – izusti **neka** starica, trljajući **si** lice puno **onih** dubokih nabora mršavom rukom.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

tko _____

ju _____

svoga _____

neka _____

si _____

onih _____

11. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Dopuni sljedeće rečenice tako da zadane zamjenice napišeš u padežu zadanom u zagradama.

a) Pa (što, D) _____ da se bez prestanka muči?

b) Ugledao je brod (koji, A) _____ su valovi nemilosrdno valjali.

c) Po (sav, L) _____ gradiću proširio se glas.

12. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Napiši rečenicu tako da i glagol i neodređenu zamjenicu napišeš u niječnome obliku.

Govorio bih o nečemu.

13. Odaberi odgovor.

U kojem su rodu i broju masno otisnute imenice?

Iza njegovih **leđa** lagano se giba **hrašće**.

14. Napiši uobičajene kratice (N, G, D, A, V, L, I) iznad masno otisnutih riječi.

U kojemu su padežu istaknute riječi?

Ti si dobar čovjek, dosta si već pretrpio na ovom **svijetu**. **Sinko**, pomogao bih **ti**. Sad znaš tko si, ostaj kod mene, radit ćemo i lomiti **rukama** zajedno **crni** kruh.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

15. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Kojoj vrsti riječi pripadaju masno otisnute riječi?

Šume krošnje hrastova.

Gore pjevanje još nisam čula.

U susjednoj je prostoriji netko **tiho** plakao.

Da, dobro ste me čuli.

16. Odgovor napiši na pripadajuću crtu.

Zamijeni masno otisnute glagole u perfektu odgovarajućim jednostavnim glagolskim oblicima za izricanje prošlosti.

Sivi gusti oblaci **nadvili su se** nad planine što **su zatvarale** kotlinu sa sjeverne strane.

I tužni Osor **omotao je** glavu teškim oblakom.

17. Odgovor napiši na pripadajuću crtu. Masno su otisnuti svi glagoli u tekstu. Izdvoji iz teksta glagol u prezentu, aoristu i imperativu.

Djevojka **presta jecati** i lagano **podigne** glavu. Naslonivši se na prozor, **zagledala se** u noć. „Neka svane što prije“, **razmišljaše** tužno.

prezent: _____

aorist: _____

imperativu: _____

18. Odaberi točan odgovor. Imenuj istaknute imeničke dopune iz rečenica.

Sunce, čisto i **sjajno**, zaći će sada za **planinu** Učku. Goleti **Velebita** i **neki** viši vrhovi kvarnerskih otoka sunčaju se u zadnjem rumenom prosjaju sunčanoga **zlata**.

sjajno _____ planinu _____ Velebita _____

neki _____ zlata _____

19. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Imenuj istaknute glagolske dopune u rečenicama. (Treba navesti puni naziv i vrstu objekta i priložne oznake, npr. izravni objekt, neizravni objekt, priložna oznaka vremena, priložna oznaka uzroka...)

a) Bilo je vruće **toga dana**. _____

b) Lice mu sijevaše **od radosti**. _____

c) Legne na greben i prihvati se **za nj**. _____

d) On izlazi iz kuće **radi svježā zrakā**. _____

e) Sive i oštre vrleti ne mogu ti **srca** razveseliti. _____

20. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Dopuni rečenice glagolskim prilogom (sadašnjim ili prošlim) tako da rečenica bude gramatički točna.

Bura je bacala pijesak s ruba zidina (zvižducati) _____. Zvonar je zurio opet u more

(stiskati) _____ oči. Vрати se u kuću (potamnjeti) _____ od studeni.

21. Prepiši iz rečenice popridjevljeni glagolski prilog.

Stojeći na vjetru, gledao je kako more vitlajući i bjesneći baca amo-tamo neki svjetleći predmet.

22. Prepiši zadanu rečenicu tako da zamijeniš redoslijed glavne i zavisne sudećenice.

Zavlada u uvali opet ukočena tišina kad se riba umirila.

23. Odaberi točan odgovor: Kakav je u rečenicama red riječi: *stilski neobilježen* ili *stilski obilježen*.

- a) Sve crte toga lica mirne su i spokojne. _____
- b) Za uvalom dižu se iz tamna mora izbočene stijene. _____

24. Označi slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je od sljedećih rečenica nezavisnosložena?

- a) Bijeli i modri valovi, lagano se gibajući, dolaze k obali.
- b) Njena krasna duša zrcalila se u dubokom joj, sjajnom i vlažnom oku.
- c) Videći onu crvenkastu i rahlu zemlju, natopljenu mjesečinom, ozari se.
- d) Mlada i ljupka svjetlost svud se širi, raste, svud probija sjene.

25. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Odredi vrstu zavisnih sudećenica.

- a) Čini mu se da je propao u crni ponor. _____
- b) Što Marija više radi, to je veselija. _____
- c) Antonio nije što je mislio o sebi. _____
- d) Rekao bih, Frane, da malko drščete! _____

26. Označi slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je od navedenih rečenica pogodbeno?

- a) Kad slušaš onaj tihi romon, misliš da i stijene uzdišu.
- b) Kad bi i povjerovao, ne bi bilo pomoći.
- c) Nebo bivaše golubinja kad se otisnuše na more.
- d) Kad osjeti suze na trepavicama, pođe k prozoru.

27. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Zadanu rečenicu napiši u budućem vremenu tako da upotrijebiš futur I. i futur II.

Pazi da ne ispustiš zarez.

Čim sam saznala, nazvala sam te.

28. Označi slovo ispred točnoga odgovora.

Koja je od navedenih rečenica višestruko složena?

- a) Zvonar Frane, ljuljajući se na slabim i krivim nogama, proviri kroz otvor.
- b) Plahi drhtaji toga večernjega povjetarca zalijeću se prema pučini, no nestaje ih već malo podalje od obale.
- c) Kad potokom nahrupi voda, dovalja na niski pijesak zemlju, no valovi sve speru čim nastane suša.
- d) Brazda, što se crnjela tihom i bijelom površinom, označavaše put.

29. Odgovore napiši na pripadajuću crtu.

Prepiši iz višestruko složene rečenice uzročnu, namjernu i atributnu surečenicu.

Da su ostavili vesla na lađi, teško bi ju on kasnije našao, jer djeca, što dolaze svakoga dana k moru, porinula bi lađicu u vodu da se malo pozabave veslajući po uvalama.

(prema: E. Kumičić, Začudeni svatovi)

a) uzročna surečenica: _____

b) namjerna surečenica: _____

c) atributna surečenica: _____